БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 40 (18.816). ● Чоршанба, 15 февраль 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

Кеча совет халқи, бутун прогрессив инсоният Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, оташин ватанпарвар, содиқ ленинчи, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович АНДРОПОВ билан видолашди.

Москва. 1984 йил 14 февраль. Суратда: В. И. Ленин Мавзолейи минбари.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА МОТАМ МИТИНГИ

Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Юрий Владимирович Андропов билан совет халқи 14 февралда чуқур қайғу ичида сўнгги бор видолашди.

... Союзлар уйининг Колонна зали. К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий. П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков марҳумнинг тобути олдида охирги марта фахрий қоровулда турадилар. Дафн этиш маросимини ташкил қилувчи комиссия аъзолари А. П. Александров, С. А. Шалаев, В. М. Мишин, Г. М. Марков, Т. Н. Хренников, Н. А. Пономарев, В. В. Терешкова, И. И. Сенькин, М. А. Ульянов, П. И. Климук, В. С. Чичеров, Л. И. Абрамова мотам вахтасида турадилар.

Бош министр И. Ганди бошчилигидаги Ҳиндистон делегацияси, Бош министр М. Тэтчер бошчилигидаги Буюк Британия делегацияси эрталаб Колонна залида бўлишди.

Сурия Коммунистик партияси делегациясидан — партия Марказий Комитетининг Бош секретари Х. Багдаш; Ҳиндистон Коммунистик партияси делегациясидан — партия Миллий Кенгашининг Бош секретари Р. Рао; Фаластин Коммунистик партияси делегациясидан — партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси С. Нажаб; Бельгия Коммунистик партияси делегациясидан — партия раиси Л. Ван Гейт; Намибиядаги СВАПО президенти С. Нуйома бошчилигидаги Жануби-ғарбий Африка Халқ Ташкилоти (СВАПО) делегацияси; Кения ташқи ишлар министри Э. Мвангале; штаб бошлиғи, қуролли кучлар бош қўмондони Т. Идиагбон бошчилигидаги Нигерия делегацияси ва бошқа делегациялар Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Соат 11. Залда Ю. В. Андроповнинг қариндошлари ва ёр-биродарлари қоладилар. Видолашувнинг сўнгги дақиқалари.

Мотам куйи янграйди. Ю. В. Андропов жасади солинган тобут Колонна залидан олиб чиқилади ва тўп лафетига қўйилади. Кортеж оҳиста Қизил майдон сари йўл олади.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари, дафн этиш маросимини ташкил қилувчи комиссия аъзолари, марҳумнинг қариндошлари ва ёр-биродарлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети, КПСС Москва шаҳар комитети ва Москва Совети ижроия комитетининг масъул ходимлари, жамоатчилик вакиллари Ю. В. Андропов тобути орқасидан чуқур сукунат ичра қадам ташлаб борадилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советидан, иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлка ва областлар, министрликлар ва идоралардан, партия, совет ва жамоат ташкилотларидан, мамлакатнинг меҳнат коллективларидан Союзлар уйига қўйилган кўпдан кўп гулчамбарлар мотам маросимининг қатнашчиларидан олдинда кўтариб борилади. Чет эл делегациялари номидан келтирилган гулчамбарлар ҳам олиб борилмоқда.

Ю. В. Андропов Ватан олдидаги катта хизматлари учун тақдирланган совет орден ва медаллари қизил атлас ёстиқчаларга қўйиб кўтариб борилмоқда.

Қизил майдон, мотам митингида қатнашиш учун бу ерга келган минглаб москваликлар мотам тутиб сукут сақламоқда. Москва гарнизони қўшинларининг қисмлари саф тортиб турибдилар. Уларнинг колонналари узра жанговар байроқлар қуйи эгилган.

Мотам маросимида қатнашувчилар Мавзолейга яқинлашадилар. Тобут лафетдан олиниб, супачага қўйилади.

К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқлар, дафн этишни ташкил қилувчи комиссия аъзолари Мавзолейнинг марказий минбарига кўтариладилар.

КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзолари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ҳарбий бошлиқлар, ишлаб чиқариш илғорлари минбарларда туришибди.

Ю. В. Андроповни дафн этиш маросимида қатнашиш учун келган кўпдан кўп чет эллик меҳмонлар ҳам шу ерда.

Қуйидаги партия-давлат делегациялари ҳозир бўлдилар: БХРдан — БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков (делегация бошлиғи), БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов, БКП Марказий Комитетининг аъзоси, БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев; ВХРдан — ВСИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар (делегация бошлиғи), ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси; ВХР Президиумининг Раиси П. Лошонци, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХРнинг СССРдаги элчиси Ш. Райнаи; ВСРдан — ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг раиси, Миллий мудофаа кенгашининг раиси Чионг Тинь (делегация бошлиғи), ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ВСР ташқи ишлар министри Нгуен Ко Тхат, ВКП Марказий Комитетининг аъзоси, ВСРнинг СССРдаги элчиси Динь Ньо Лием; ГДРдан — ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер (делегация бошлиғи), ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР халқ палатаси президенти Х. Зиндерман, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий

(Давоми иккинчи бетда).

К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти совет кишиларининг қалбини чуқур қайғуга солди. Коммунистик партиянинг шонли фарзанди, атоқли сиёсий арбоб, дилкаш ва қалби дарё инсон ҳаётдан кўз юмди. Юрий Владимирович ўзининг бутун кучини энг сўнгги кунигача партия ва халқ ишига бағишлади.

Юрий Владимирович ёрқин, ниҳоятда сермазмун ҳаёт кечирди. Комсомол етакчиси ва партизан ҳаракатининг ташкилотчиси, дипломат ва партия ходими — хуллас партия уни қаерга юбормасин, ҳамма жойда у илҳом билан фидокорона ишлади. Унинг ленинчи коммунистга хос ажойиб фазилатлари — коммунистик идеалларга садоқат, букилмас ирода, камтарлик ва ишчанлик, меҳнат аҳли тўғрисида ғамхўрлик кабн фазилатлари — мана шуларнинг ҳаммаси уни партия билан халқ ўртасида жуда катта обрў-эътиборга сазовор қилди. Ленин типидаги раҳбар бўлган Ю. В. Андропов содир бўлаётган воқеалар моҳиятини чуқур билиш қобилиятига ва уларни идрок этиб, аниқ ва равшан хулосалар чиқариш, одамларни жипслаштириб, уларни ўзига эргаштириш маҳоратига эга эди.

Партиянинг синалган арбоби Юрий Владимирович Андропов унинг коллектив раҳбар ўзаги — Марказий Комитетнинг ва Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолиятига катта ҳисса қўшди. Унинг ташкилотчилик истеъдоди, кенг кўламдаги билимлари ва ғоят бой ҳаётий тажрибаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари юксак лавозимида айниқса тўла-тўкис ва ёрқин намоён бўлди. Шу даврда партия билан халқнинг кучғайрати ривожланган социализмни такомиллаштиришнинг, мамлакат иқтисодий қудратини кўпайтиришнинг, меҳнаткашлар турмуш даражасини оширишнинг янги йўлларини қидириб топишга, меҳнат интизомини, уюшқоқлик ва масъулиятни кучайтиришга қаратилган эди. КПСС Марказий Комитети коллектив равишда ишлаб чиққан қарорларни партия билан халқ батамом қўллаб-қувватлаб кутиб олди, бу қарорлар кўпгина ижобий ўзгаришларга олиб келди. Бунда Юрий Владимировичнинг хизмати жуда катта бўлди.

Ўртоқлар! Юрий Владимирович Андропов билан видолашаётган шу мотам кунларида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг метиндек жипслиги, партия билан халқнинг бузилмас бирлиги яна яққол намоён бўлди. Миллионлаб коммунистлар билан партиясизлар партияга, унинг ички ва ташқи сиёсатига ишончни амалий ишлари билан тасдиқламоқдалар. Партиямиз учун халқнинг ишончидан ҳам олий нарса йўқ ва бўлмайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети истиқболни равшан кўриб турибдилар ва аниқ иш программасига эгадирлар. Партия совет халқини илмий жиҳатдан тўғри йўлдан — Ленин йўлидан янги зафарлар сари бошлаб бормоқда. Зотан биз бу йўлдан қайтмаймиз. КПСС Марказий Комитетининг кеча бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми буни яна бир бор тасдиқлади.

Биз бундан буён ҳам омманинг ташаббускорлигини, ҳозирги пайтда партия билан халқни қамраб олган бунёдкорлик ғайрат-шижоатини қўллаб-қувватлайверамиз. Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларидаги ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш ҳозирги асосий вазифадир. Ўртоқлар, эндиликда конкрет ишларга зўр эътибор бериш, реал ва салмоқли натижаларга эришиш айниқса муҳим. Партия айни шуларга қараб, раҳбар кадрларнинг етуклигига ҳам, меҳнат коллективларининг ишига ҳам, республикалар, областларнинг, мамлакатимиз халқ хўжалиги барча тармоқларининг ютуқларига ҳам баҳо беради.

Ер юзида тинчлик учун астойдил курашчи бўлган Ю. В. Андропов мамлакатимизнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш, унинг мудофаа қобилиятини ва Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудратини ошириш учун кўп иш қилди. Унинг фикри-ўйлари ва амалий ишлари тинчликни сақлаб қолишга, инсониятни ядро ҳалокати хавфидан халос этишга қаратилган эди. Ниҳоятда кескинлашиб кетган ҳозирги халқаро вазиятда ҳам биз шуни равшан қилиб айтамизки, Совет Иттифоқи тинчлик сиёсатини — катта ва кичик барча халқлар учун мустаҳкам ва адолатли тинчлик сиёсатини давом эттираверади.

Биз музокараларга тайёр эканлигимизни, аммо ҳалол, тенглик ва баб-баравар хавфсизликка асосланган музокараларга тайёр эканлигимизни ҳам таъкидлаймиз. Бизни дўқ-пўписалар билан чўчитиб бўлмайди. Бизнинг мудофаамиз мустаҳкам, бинобарин биз совет кишиларининг меҳнати билан қўлга киритилган нарсаларнинг ҳаммасини ҳимоя қила оламиз.

Социалистик мамлакатлар нинг халқларига бугун биз яна бир марта шуни айта оламизки, ҳаёт синовидан ўтган пролетар интернационализми принциплари асосидаги ҳамкорлигимизни ривожлантириш бизнинг ўзгармас йўлимиз бўлиб қолади.

Совет Иттифоқи озодликка чиққан мамлакатлар халқларининг мустақиллик, социал ва иқтисодий тараққиёт учун, империализмнинг озодлик ва чинакам демократик ривожланишга қилаётган тажовузларига қарши олиб бораётган кураши билан бирдам эканлигини изҳор қилади.

Ўртоқлар! Қардош партияларга, социалистик ҳамдўстликдаги меҳнаткашларга, бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари ва халқларига — Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ хотирасини ҳурмат билан эсга олган ҳамма кишиларга партиямиз ва ҳукуматимиз номидан, совет халқи номидан миннатдорчилик изҳор этаман. Биз совет халқини, чет эллардаги дўстларимизни қатъий ишонтириб айтамизки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси бундан буён ҳам Ленин йўлидан муттасил олға бораверади.

Юрий Владимирович билан видолашилаётган ана шу қайғули дамларда унинг оиласи ва биродарларига жуда чуқур ҳамдардлик изҳор этаман.

Алвидо, азиз дўстимиз ва ўртоғимиз Юрий Владимирович!

Сизнинг порлоқ сиймоингиз ҳамиша қалбимизда сақланиб қолади.

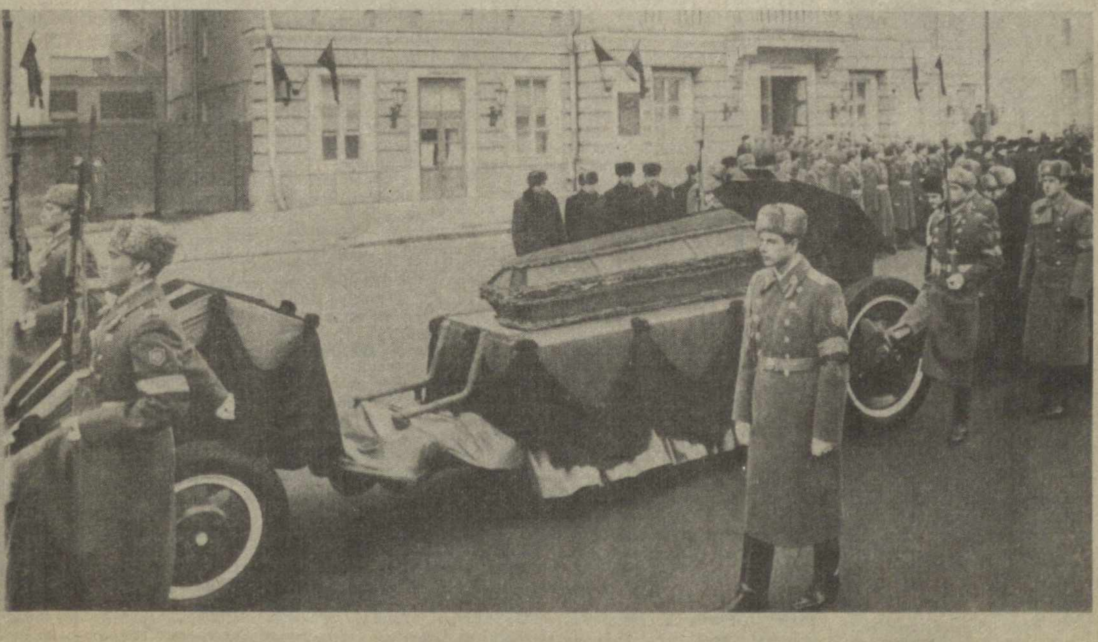

Ю. В. Андроповни дафн этиш маросими пайти.

ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИ

А. А. ГРОМИКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Коммунистлар, бутун совет халқи Юрий Владимирович Андроповнинг вафот этганлигидан чуқур қайғурмоқдалар. Партиямиз билан давлатимизнинг атоқли арбоби, Ленин типидаги раҳбар, зўр ақл соҳиби, ғоят хушфеъл инсон ҳаётдан кўз юмди.

Юрий Владимировичнинг ҳаёт йўли — коммунизм улуғ ишига астойдил содиқликнинг ёрқин намунасидир. У ўз халқининг садоқатли фарзанди эди ва ўзини батамом — бутун кўп қиррали истеъдодини, ўзининг бутун кучини халққа хизмат қилишга сарфлади.

Совет кишилари ҳаётининг кўпгина соҳаларидаги, КПСС XXVI съезди ўртага қўйган тарихий вазифаларни амалда рўёбга чиқаришдаги катта-катта ижобий силжишлар Юрий Владимирович Андропов номи билан боғланган.

Хўжалик, ташкилий, маънавий соҳалар бўлмасин — ҳамма жойда партия Марказий Комитети амалга ошираётган ишларга Юрий Владимирович қўшган катта шахсий ҳисса сезилмоқда. Совет экономикаси суръатлари кучаймоқда. Совет кишилари мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантириш планларини бажариш соҳасида баланд руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

Социалистик мамлакатларнинг қардошларча ҳамкорлиги янада чуқурлашди. Бунда ҳам Юрий Владимирович Андропов кўп иш қилди.

Юрий Владимирович совет кишилари, ер юзидаги барча кишилар тинчлик шароитида яшашлари тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилди. У кишиларнинг ҳозирги ва келгуси авлодлари ўз келажагидан хавотир олмасликлари учун ҳамма ишни қилди.

КПСС Марказий Комитети унинг раҳбарлигида халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, давлатларнинг тинч-тотув яшаши йўлини сабот билан давом эттирди.

Юрий Владимирович ташқи сиёсат масалалари билан мунтазам шуғулланди. Мураккаб халқаро проблемаларда асосий нарсани кўра билиш қобилияти унга хос фазилат эди. У истиқболни ҳам, бугунги кунда нималар қилиш кераклигини ҳам, ҳар бир муайян пайтда қандай қарорлар қабул қилиш лозимлигини ҳам кўра билар эди. Партия билан давлатдаги олий лавозимлар унга ишониб топширилган даврда унинг ана шу фазилатлари жуда тўлиқ намоён бўлди.

КПСС Марказий Комитети, Сиёсий бюро партия съездларининг ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорларига амал қилиб, ҳозирги мураккаб халқаро шароитларда ҳам ишларни комил ишонч билан олиб бормоқдалар. Марказий Комитетнинг кеча бўлиб ўтган Пленуми буни яна бир бор зўр куч билан тасдиқлади.

Совет Иттифоқи, унинг раҳбарлари ўз хавфсизлигини ҳамда иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминлаш юзасидан мажбурий чораларни, зарур чораларни кўрар эканлар инсониятга таҳлика солиб турган уруш хавфини даф этишга, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қаратилган куч-ғайратларни бўшаштираётганлари йўқ ва бўшаштирмайдилар ҳам.

Мамлакатимиз принципиал аҳамиятга эга бўлган бир қанча катта ташаббуслар билан майдонга чиқди. Бу ташаббусларнинг моҳияти тинчликни мустаҳкамлашдан иборатдир. Бунинг учун аввало, таркиб топган ҳарбий-стратегик мувозанатни бузиш йўлидаги уринишлардан воз кечиш, ядровий қуролларни кўпайтиришни тўхтатиш, шу қуролларни чеклаш ва қисқартириш учун куч-ғайрат сарфлаш зарур.

Милитаризм, телбаларча қуролланиш пойгаси ва бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашиш сиёсатини ўтказаётган кимсалар бундай сиёсатдан воз кечишлари ҳамда унинг ўрнига тинчлик ва ҳамкорлик сиёсатини ўтказишлари керак. Совет Иттифоқи уларни мана шунга даъват этмоқда.

Совет Иттифоқи ишончни мустаҳкамлашнинг кенг кўламли тадбирлари тўғрисида шартлашиб олишнинг қатъий тарафдоридир. Ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида мажбурият олиши, умуман қуролли кучни ишлатмаслик тўғрисидаги халқаро шартнома бунга кўп жиҳатдан ёрдам берган бўлур эди.

Совет Иттифоқининг таклифлари ҳеч кимни камситмайди, бу таклифлар ҳамма учун баб-баравар манфаатлидир. Биз Ғарб мамлакатлари шу таклифларга жавоб қайтарадилар ва тинчлик иши йўлида биз билан бирга ишлайдилар, деб кутамиз.

Ўртоқлар!

Юрий Владимирович Андропов бизнинг тинчлик, барча давлатлар билан тенг ҳуқуқли ҳамкорлик сиёсатимизнинг амалга оширилиши учун курашди. Бугун биз мотамсаро бошимизни эгиб ва уни сўнгги йўлга кузатиб қўйиб, шу сиёсатни бундан буён ҳам муттасил амалга ошираверамиз, деб яна бир бор айтамиз.

Алвидо, азиз дўстимиз ва ўртоғимиз! Сизнинг порлоқ хотирангиз қалбларимизда, ленинчи партиямиз билан совет халқи ишларида ҳамиша яшайверади.

К. Н. МАЛИН нутқи

Азиз ўртоқлар!

Биз, москваликлар азиз ва ҳаммамиз учун бениҳоя яқин Юрий Владимирович Андроповнинг вафот этганини билиб, ҳар биримиз нақадар чуқур қайғурганимизни сўз билан ифодалаш қийин. Унинг сиймосида партия билан мамлакат доно сиёсий арбобдан, меҳнаткашлар оммасининг истеъдодли ташкилотчисидан жудо бўлдилар.

Юрий Владимирович ўзининг ҳаётий йўлини ишчиликдан бошлади ва умрининг сўнгги кунларигача ишчилар синфининг энг яхши фазилатларини ўзида мужассамлаштириб келди, бутун кучи, билими ва тажрибасини ишчилар синфининг манфаатлари учун, меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун курашга бағишлади. У оддий кишиларнинг фикр-ўйлари ва орзу-умидларини доимо сезгирлик билан пайқаб олар, улар билан жонли мулоқот унинг ички эҳтиёжига айланиб қолган эди.

Унинг Серго Орджоникидзе номли Москва станоксозлик заводи ходимлари билан учрашуви, улар билан дилкаш суҳбати хотирамизда узоқ вақт сақланиб қолади.

Бу учрашув интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қудратли омил берди. Юрий Владимировичнинг даъватига биноан бу ҳаракатни Москванинг илғор ишчи коллективлари биринчи бўлиб бошладилар.

Кейинги вақтларда мамлакат турмушида, ҳар бир меҳнат коллективида рўй бераётган кўпгина қувончли ўзгаришлар Юрий Владимирович Андроповнинг номи билан, унинг партия ва Совет давлатидаги олий лавозимлардаги актив фаолияти билан боғланган. У социалистик Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга нақадар кўп куч ва ғайрат сарфлаб келганини, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун нақадар эҳтирос билан курашганини ҳаммамиз биламиз ва бунинг учун ундан астойдил миннатдормиз.

Юрий Владимирович Андроповнинг бутун ҳаёти энг муҳим ижтимоий проблемаларни ҳал этишга синфий, чинакам ленинча ёндашиш намунаси, ишдаги ленинча услубнинг ёрқин тимсоли бўлиб хизмат қилади. Шу билан у ишчилар синфининг, бутун совет халқининг жуда юксак обрў-эътиборини, меҳр-муҳаббатини ва чуқур ҳурматини қозонди.

Яқиндагина мен Юрий Владимирович Андроповни автозаводчиларнинг кўп минг кишилик коллективи номидан Пролетар сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатган эдим, одамлар бу таклифни нақадар зўр завқ-шавқ билан кутиб олганликларини кўрган эдим. Биз пролетарчилар Ленин ишининг содиқ давомчиси учун овоз бериш мақсадида ҳаммамиз бир кишидек сайлов участкаларига боришга ҳозирлик кўраётган эдик. Аммо шафқатсиз ажал уни орамиздан олиб кетди.

Биз совет ишчилари Юрий Владимирович Андропов билан сўнгги бор видолашар эканмиз, ўз сафларимизни жонажон Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети теварагида янада маҳкамроқ жипслаштирамиз! Биз партия белгилаб берган режаларни бажариш учун, коммунизм тантанаси йўлида, ер юзида тинчлик йўлида янада зўр фидокорлик билан меҳнат қиламиз.

Алвидо, азизимиз Юрий Владимирович!

Д. Ф. УСТИНОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Шу кунларда совет халқи, Қуролли Кучларнинг жангчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси, СССР Мудофаа Кенгашининг раиси, армия генерали Юрий Владимирович Андроповнинг вафоти муносабати билан чуқур қайғурмоқдалар.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Юрий Владимирович Андроповнинг бутун шонли ҳаёти халққа, коммунизм қурилишига, Ватанимиз хавфсизлигини мустаҳкамлашга фидокорона хизмат қилишга бағишланди. Совет кишилари, армия ва флот жангчилари учун унинг ҳаёти улуғ Ленин ишига, коммунизм идеалларига содиқликнинг илҳомбахш намунаси бўлиб қолади.

Юрий Владимирович Андропов тинчлик учун, уруш хавфини тугатиш учун толмас, мард курашчи эди. У агрессия кучларини жиловлаш мумкинлигига қатъий ишонар ва халқаро иқлимни соғломлаштириш учун ҳамма ишни қилар эди.

Ҳозирги кескин халқаро вазиятда Юрий Владимирович Андропов тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб, Совет давлатининг мустаҳкам мудофаасини таъминлашга доимо эътибор берар эди. У Совет Қуролли Кучларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, техника билан таъминлашга, жанговар шайликнинг юксак даражада сақланишига доимо эътибор берар ва ғамхўрлик қилар эди. Армия ва флот жангчилари бунинг учун уни астойдил ҳурмат қилар эдилар.

Юрий Владимирович Андропов Лениннинг армия билан халқ бирлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш ҳақидаги, совет ёшларини ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашни яхшилаш ва уларни Ватан ҳимоясига ҳар тарафлама тайёрлаш ҳақидаги васиятини рўёбга чиқаришга кўп куч ва ғайрат сарфлар эди.

Юрий Владимирович Андропов юксак партиявий ва инсоний фазилатлар соҳиби эди. Бениҳоя зўр меҳнатсеварлик, принципиаллик, талабчанликни у оддийлик, камтаринлик, сезгирлик, одамларга меҳрибонлик билан узвий равишда бирга қўшиб олиб борар эди. У партия, революция ветеранларига, уруш ва меҳнат ветеранларига сидқидилдан зўр самимият билан қарар эди.

Юрий Владимирович Андроповнинг назарий асарлари ва нутқлари, унинг бутун фаолияти партиянинг мафкуравий ва ташкилотчилик иши савиясини оширишга жуда катта таъсир ўтказди. Улар армия ва флотдаги партиявий-сиёсий ишни такомиллаштиришга, жангчиларни юксак маънавий-жанговар фазилатлар, хушёрлик руҳида, ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини муносиб равишда бажаришга тайёрлик руҳида тарбиялашга кўмаклашди.

Юрий Владимирович Андропов Варшава Шартномаси мамлакатлари Бирлашган Қуролли Кучларининг ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга ва уларнинг жанговар қудратини мустаҳкамлашга бебаҳо ҳисса қўшди.

Ўртоқлар!

Партиянинг ленинча йўли ўзгармасдир. КПСС Марказий Комитетининг кеча якдиллик ва жипслик вазиятида бўлиб ўтган Пленуми буни янги куч билан тасдиқлади. Совет халқи, Қуролли Кучларнинг жангчилари марксизм-ленинизм ғояларига астойдил содиқдирлар. Улар КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг кейинги Пленумлари ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиш учун сабот билан меҳнат қилмоқдалар ва коммунизм йўлидан комил ишонч билан олға бормоқдалар. Шу қайғули дамларда улар ўз сафларини Коммунистик партия ва унинг жанговар штаби — ленинчи Марказий Комитет ва КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслаштирмоқдалар.

Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган ва раҳбарлик қилиб келаётган армия билан флот жангчилари бундан буён ҳам социалистик Ватанимиз, совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнати ҳимоясида қаттиқ турадилар ва ҳеч қандай дўқлар бизни чўчита олмайди.

Бугун Совет Қуролли Кучлари ўзларининг қаҳрамонона шуҳратга чулғанган жанговар байроқларини Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, оташин совет ватанпарвари ва интернационалист, жанговар дўстимиз ва ўртоғимиз — Юрий Владимирович Андроповнинг тобути олдида қуйи эгадилар.

Юрий Владимирович Андроповнинг номи, унинг порлоқ сиймоси совет кишиларининг ва социалистик Ватанимиз қуролли ҳимоячиларининг хотирасида ҳамда дилида абадий сақланиб қолади.

Алвидо, азиз дўстимиз ва ўртоғимиз!

Г. М. МАРКОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Адабиёт ва санъат арбоблари, совет маданиятининг барча ходимлари Юрий Владимирович Андроповнинг вафот этганини эшитиб астойдил ачиндилар. Бошимизга тушган мусибат бизни нақадар чуқур қайғуга солганини ифодалаш учун сўз топиб бўлмайди.

Партиямиз билан давлатимизни комил ишонч билан бошқариб келаётган буюк инсон ҳаётдан кўз юмди. Юрий Владимировичнинг заковати ва истеъдоди ҳозирги замоннинг энг мураккаб жараёнларини чуқур пайқай олар, уларни чинакам илмий таҳлил этар, олисни кўзловчи хулосалар чиқарар, энг тўғри, ҳар томонлама асосланган қарорлар қабул этар эди. Бунинг учун зўр мардлик, ўткир зеҳн, собитқадамлик, ўзининг бутун кучини партия ишига сарфлай олиш маҳорати талаб қилинар эди. У мана шу фазилатларнинг етук соҳиби эди.

Юрий Владимирович Андроповнинг Ватан бахт-саодати йўлидаги бениҳоя қизғин ишлар билан кечган ёрқин ҳаёти совет халқига садоқат билан хизмат қилиш намунасидир, ленинчи коммунист ўз тақдирини ўз мамлакатининг тақдири билан чамбарчас боғлаганлигининг яққол тасдиғидир.

Юрий Владимирович адибларнинг чин дўсти, меҳрибон мураббийси эди, кўп миллатли Ватанимизнинг адабиёти ва санъатини яхши билар ҳам севар эди. У ижодий ходимларнинг муваффақиятли ишлари ҳақида қувониб гапирар, аммо уларнинг асарларидаги заифликларга ўз муносабатини яширмас ҳам эди.

Юрий Владимирович Андропов адабиётимиз ва санъатимиздаги жамики яхши, чиндан ҳам ҳаққоний, бадиий асарларни қўллаб-қувватлар, уларнинг олдига янги илҳомбахш вазифалар қўяр эди. У социалистик маданият ходимларини ўз меҳнатини халқ турмуши билан, партиямизнинг сиёсий йўли билан, коммунистик қурилишнинг кўп томонлама практикаси билан чамбарчас боғлашга ўргатар эди. У актив ҳаётий позицияни, марксча-ленинча эътиқодлиликни, жўшқин партиявийлик руҳини санъаткор муваффақиятларининг гарови деб ҳисоблар эди. Партия сўзи биз — адабиёт ва санъат ходимларини коммунизм ғояларининг тантанаси учун, тинчлик ишининг ғалабаси учун курашда халққа зарур бўлган янги асарлар яратишга руҳлантириб келди ва руҳлантирмоқда.

Марказий Комитетнинг тўла якдиллик вазиятида ўтган навбатдан ташқари Пленуми партиямизнинг XXVI съездида ишлаб чиқилган ҳамда КПСС Марказий Комитетининг ноябрь, июнь ва декабрь Пленумларида ривожлантирилган йўли ўзгармаслигини тасдиқлаганлиги ҳаммамизда чуқур мамнуният туйғусини вужудга келтиради.

Қайғумизнинг чеки йўқ. Совет маданияти ходимлари барча совет кишилари билан биргаликда жонажон Коммунистик партия байроғи остида, ленинчи Марказий Комитет теварагида янада маҳкамроқ жипслашмоқдалар. Ажойиб коммунист, улуғ халқимизнинг шонли фарзанди Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ номи хотирамизда абадий сақланиб қолади.

И. И. СЕНЬКИН нутқи

Азиз ўртоқлар!

Улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунизм идеаллари учун, тинчлик учун матонатли курашчи Юрий Владимирович Андроповнинг вафот этганлиги тўғрисидаги хабар Карелия коммунистларининг, меҳнаткашларининг қалбларига чуқур қайғу солди.

Унинг ҳаёти ва фаолиятидаги кўп йиллар Карелия билан боғлиқ эди. Бу ерда, ўрмонлар ва кўллар ўлкасида Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида навқирон Юрий Владимировичнинг сиёсий ва ташкилотчилик истеъдоди мустаҳкамланиб, камол топди. Ўша пайтда у оккупация қилиб олинган республикамиз территориясидаги партизанлар ҳаракатининг ва яширин шароитдаги ишларнинг ташкилотчиларидан бири бўлди. Собиқ партизанлар ва яширин иш олиб борган кишилар ўзларининг комсомол секретарини, унинг сезгирлиги ва одамшавандалигини, унинг шахсий довюраклиги ва ғалабага комил ишончини сидқидилдан самимий эслайдилар.

Урушдан кейинги қийин пайтларда Юрий Владимирович партия ходими — аввалига Петрозаводск шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, сўнгра республика Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлади. Унинг Ленин типидаги раҳбарга хос ажойиб фазилатлари — кенг миқёсда фикрлаш маҳорати, партияга астойдил содиқлиги, ишда принципиаллиги ва талабчанлиги, меҳнат аҳлига яқинлиги, унинг талаб ва эҳтиёжларига астойдил қизиқиб қараши, камтаринлиги ўша йиллардаёқ намоён бўлган эди.

Карелия ва айниқса унинг пойтахти — Петрозаводск шаҳрининг уруш натижасида вайрон бўлган халқ хўжалигини қайта тиклаш соҳасидаги кўпгина шонли ишлар Юрий Владимировичнинг номи билан боғланган. У Карелияни севарди, бу қадимий диёрдаги ишлар қандай бораётганини доимо қизиқиб суриштирарди, республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга ёрдам берарди.

Бир вақтлар чакалакзор бўлиб ётган жойларда энди энергетика, машинасозликнинг қудратли объектлари қад кўтарганлигини, мамлакатдаги энг катта целлюлоза-қоғоз корхоналари барпо этилганлигини, ҳаммага машҳур кон бойитиш комбинати қурилганлигини ва навқирон Костомукша шаҳри ўсаётганлигини яққол кўриш мумкин.

Барча совет кишилари каби республика коммунистлари, меҳнаткашлари партиямизнинг ҳозирги стратегиясини — етук социализмни такомиллаштириш стратегиясини ҳам қалблари, ҳам ақл-фаросатлари билан қабул этиб, якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар, бу стратегияни ишлаб чиқишда Юрий Владимирович Андропов жуда катта роль ўйнаган эди. Марказий Комитетнинг кеча бўлиб ўтган Пленуми партиямизнинг шу стратегияга содиқлигини, унинг ленинча бош йўлдан, XXVI съезд йўлидан қатъият билан олға боришга азму қарор берганлигини янада зўр куч билан тасдиқлади. Юрий Владимирович Андропов фидокорлик билан курашган мақсадлар, албатта рўёбга чиқарилади!

Алвидо, азизимиз Юрий Владимирович!

(Боши биринчи бетда).

бюроси аъзоси, ГБСП Марказий Комитети секретари Г. Миттаг, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ГБСП Марказий Комитети секретари Э. Кренц, ГБСП Марказий Комитети аъзоси, ГДРнинг СССРдаги элчиси Э. Винкельман; КХДРдан — КМК Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХДР вице-президенти Пак Сен Чер (делегация бошлиғи), КМК Марказий Комитетининг аъзоси, Корея — Совет дўстлиги жамияти марказий правлениеси раиси КХДР алоқа министри Ким Ен Чхе, КМП Марказий Комитети аъзоси, КХДР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Ли Чон Мок, КМП Марказий Комитети аъзолигига кандидат КХДРнинг СССРдаги элчиси Квон Хи Ген; Куба Республикасидан — Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Куба республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг раиси Фидель Кастро Рус (делегация бошлиғи), Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Карлос Рафаэль Родригес, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретариатининг аъзоси, Куба Компартияси Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири Хесус Монтане Орапеса, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Давлат Кенгашининг аъзоси, Куба меҳнаткашлари касаба союз марказининг бош секретари Роберто Вейга Менендес, Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Куба Республикасининг СССРдаги элчиси Лионель Сото; ЛХДРдан — ЛХДР Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ЛХДР президенти, ЛХДР олий халқ мажлисининг раиси Суфанувонг (делегация бошлиғи), ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ЛХРП Марказий Комитетининг секретари, ЛХДР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ЛХДР миллий мудофаа министри Кхамтай Сипхандон, ЛХРП Марказий Комитети аъзоси, ЛХДР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Кхампхай Буфа, ЛХРП Марказий Комитети аъзоси, ЛХДРнинг СССРдаги элчиси Кхамта Дуангтхонгла; МХРдан — МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал (делегация бошлиғи), МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, МХР Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх, МХРнинг СССРдаги элчихонаси маслаҳатчи элчиси Л. Хашбат; ПХРдан — ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский (делегация бошлиғи), ПХР Давлат Кенгашининг Раиси Г. Яблоньский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ПБИП Марказий Комитетининг секретари Ю. Чирек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР ички ишлар министри Ч. Кишчак, ПХРнинг СССРдаги элчиси С. Кочолек; РСРдан — РКП Бош секретари, РСР президенти Н. Чаушеску (делегация бошлиғи), РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг Бош министри К. Дэскэлеску, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РКП Марказий Комитетининг секретари М. Добреску, РКП Марказий Комитети аъзоси, РСРнинг СССРдаги элчиси Т. Дудаш; ЧССРдан — ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, (делегация бошлиғи), ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитети секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитети аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловитинский; ЮСФРдан — ЮСФР Президиумининг Раиси М. Шпиляк, ЮКС Марказий Комитети Президиумининг Раиси Д. Маркович, ЮСФР Иттифоқ ижроия вечасининг аъзоси Е. Сирбован, ЮКС Марказий Комитетининг аъзоси, ЮСФРнинг СССРдаги элчиси М. Друлович.

ХХР Давлат Кенгаши Бош Министрининг ўринбосари, ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва секретариатининг аъзоси Ван Ли (делегация бошлиғи), ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Цянь Цичэнь, ХХРнинг СССРдаги элчиси Ян Шоучжэнь, ХХР ташқи ишлар министрлиги бўлимининг мудири Ма Сюйшэндан иборат ХХР ҳукумат делегацияи ҳам шу ерда.

Минбарларда: партия Бош секретари Ж. Марше бошчилигидаги Франция Коммунистик партияси; АҚШ Коммунистик партиясидан — партия Бош секретари Г. Холл; партия раиси Г. Мис бошчилигидаги Германия Коммунистик партияси; Португалия Коммунистик партиясидан — партия бош секретари А. Куньял; Ҳиндистон Коммунистик партиясидан — партия Миллий Кенгашининг Бош секретари Р. Рао; партия Бош секретари Э. Берлингуэр бошчилигидаги Италия Коммунистик партияси; партия Марказий Комитети Бош секретари Х. Флоракис бошчилигидаги Греция Коммунистик партияси; партия Бош секретари Э. Папаиоанну бошчилигидаги Кипр меҳнаткаш халқ прогрессив партияси; Австрия Коммунистик партиясидан — партия раиси Ф. Мури; Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партиясидан — партия раиси Х. Шмитт; Дания Коммунистик партиясидан — партия раиси И. Емсен; Бельгия Коммунистик партиясидан — партия раиси Л. Ван Гейт; Норвегия Коммунистик партиясидан — партия раиси Х. Клевен; партия раиси И. Каяноя бошчилигидаги Финляндия Коммунистик партияси; Буюк Британия Коммунистик партиясидан — партия бош секретари Г. Макленнан; Канада Коммунистик партиясидан — партия бош секретари У. Каштан; партия Марказий Комитети Бош секретари М. Вильнер бошчилигидаги Исроил Коммунистик партияси; партия Марказий Комитети ижроия комитети ва секретариатининг аъзоси Ф. Ромеро Марин бошчилигидаги Испания Коммунистик партияси; партия Бош секретари И. Гальего бошчилигидаги Коммунистик партия (Испания); Люксембург Коммунистик партиясидан — партия раиси Р. Урбани; Швейцария Меҳнат партиясидан — партия бош секретари А. Маньен; Швеция коммунистлари сўл партиясидан — партия правлениеси ижроия комитетининг аъзоси Б. Энгстерм; Швеция коммунистлари ишчи партиясидан — партия правлениесининг раиси Р. Хагель; Сан-Марино Коммунистик партиясидан — партия Бош секретари У. Барулли; партия бош секретари А. Вассало бошчилигидаги Мальта Коммунистик партияси; Сурия Коммунистик партиясидан — партия Марказий Комитети Бош секретари Х. Бағдаш; Ливан Коммунистик партиясидан — партия Марказий Комитети Бош секретари Ж. Хауи; Марокаш тараққиёт ва социализм партиясидан — партия Бош секретари Али Ята; Тунис Коммунистик партиясидан — партиянинг биринчи секретари М. Хармель; Жанубий Африка Коммунистик партиясидан — партия Бош секретари М. Мабида; Ироқ Коммунистик партиясидан — партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси З. Хейри; Фаластин Коммунистик партиясидан — партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси С. Нажаб; партия Марказий Комитети биринчи секретари Р. Арисменди бошчилигидаги Уругвай Коммунистик партияси; Гайана халқ прогрессив партиясидан — партия Бош секретари Ч. Жаган; Гаити коммунистлари бирлашган партиясидан — партия марказий комитети бош секретари Р. Теодор; партия Марказий Комитети Сиёсий комиссияси ва секретариатининг аъзоси В. Тейтельбойм бошчилигидаги Чили Коммунистик партияси; Боливия Коммунистик партиясидан — партия Марказий Комитети Сиёсий комиссияси ва секретариатининг аъзоси С. Рейес; Панама халқ партиясидан — партия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Л. Томас; партия Марказий Комитети секретариатининг раиси М. Канэко бошчилигидаги Япония Коммунистик партияси; «Проблемы мира и социализма» журнали редакцияси; Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Б. Кармал бошчилигидаги Афғонистон Демократик Республикаси; Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЯХДР Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси, Бош министри А. Н. Муҳаммад бошчилигидаги Яман Халқ Демократик Республикаси; Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, КХР Давлат Кенгашининг Раиси Ҳенг Самрин бошчилигидаги Кампучия Халқ Республикаси; Араб Социалистик уйғониш партияси бош секретарининг ўринбосари А. Аҳмар бошчилигидаги Сурия Араб Республикаси; МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Унта касаба союз маркази бош секретари П. Лувуиалу бошчилигидаги Ангола Халқ Республикаси; Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссиясининг раиси, Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгашининг раиси Менгисту Хайле Мариам бошчилигидаги социалистик Эфиопия; Сандиночилар Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлик органининг аъзоси, Миллий тикланиш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг координатори, революция команданти Даниэль Ортега Сааведра бошчилигидаги Никарагуа республикаси; Фрелимо партиясининг раиси, МХР президенти Самора М. Машель бошчилигидаги Мозамбик Халқ Республикаси; Миллий озодлик фронти партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитети доимий секретариатининг раҳбари М. Ш. Мессадия бошчилигидаги Жазоир Халқ Демократик Республикаси; Мали халқ демократик иттифоқи марказий ижроия бюросининг аъзоси, ташқи алоқалар бўйича секретари М. Агхамани бошчилигидаги Мали Республикаси; Замбия Миллий мустақиллик бирлашган партиясининг бош секретари Х. Мулемба бошчилигидаги Замбия республикаси; Малагасия революцияси авангарди партияси бош секретари, МДР президенти Р. Рацирака бошчилигидаги Мадагаскар Демократик Республикаси; ПАИГК Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБР бош министри В. Сауде Мариа бошчилигидаги Гвинея-Бисау республикаси; Бирлик ва миллий тараққиёт партияси Бош секретари, Бурунди республикаси миллат мажлисининг раиси Э. Мвороха бошчилигидаги Бурунди республикаси; ПАИКВ Миллий кенгаши сиёсий комиссиясининг аъзоси, ички ишлар министри Ж. С. ди Карвалью бошчилигидаги Яшил Бурун ороллари республикаси; Конго Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХР ташқи ишлар министри П. Нзе бошчилигидаги Конго Халқ Республикаси; Бенин Халқ Республикаси партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Олий таълим ва илмий-тадқиқотлар министри А. Монтейро бошчилигидаги Бенин Халқ Республикаси; ГДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Бош министр Л. Беавоги бошчилигидаги Гвинея Халқ Революцион Республикаси; Революцион партия бош секретари Р. М. Кавава бошчилигидаги Танзания Бирлашган Республикаси; ФОТ ижроия комитети Раиси Я. Арафат бошчилигидаги Фаластин Озодлик Ташкилоти; Жануби — Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО) президенти С. Нуйома бошчилигидаги СВАПО (Намибия); Жанубий Африка африкаликлар миллий конгрессидан — конгресс бош секретари А. Нзо; Мадагаскар мустақиллиги конгресси партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари К. Рамамондзисуа бошчилигидаги шу партия; Чили Социалистик партиясидан — партия бош секретари К. Альмейда; партия Марказий Ижроия комитетининг раиси М. Исибаси бошчилигидаги Япония Социалистик партияси делегациялари; Жаҳон Тинчлик Кенгаши президенти Р. Чандра; Жаҳон касаба союзлари федерациясининг бош секретари И. Закария бор эдилар.

Федерал канцлер Ф. Зиновац бошчилигида Австрия делегацияси; Австралия хазина ишлари министри П. Ж. Китинг; президент ёрдамчиси М. Салем бошчилигидаги Миср; вице-президент В. Мартинес бошчилигидаги Аргентина; бош ҳарбий маъмурият ўринбосари контр-адмирал М. А. Хань бошчилигидаги Бангладеш; Бош министр ўринбосари Ж. Голь бошчилигидаги Бельгия; ташқи ишлар министри А. М. Могве бошчилигидаги Ботсвана; министр Я. Гонсальвес бошчилигидаги Бразилия делегациялари; Папа Иоанна Павел II нинг шахсий вакили Ж. Лежен; Бош министри М. Тэтчер бошчилигидаги Буюк Британия; вице-президент М. Шахобиддин бошчилигидаги Гайана; федерал канцлер Г. Коль бошчилигидаги ГФР; Бош министр А. Папандреу бошчилигидаги Греция делегациялари; шаҳзода Хенрик ва Дания Бош министри П. Шлютер; президент К. Банана бошчилигидаги Зимбабве; Бош министр И. Ганди бошчилигидаги Ҳиндистон; ташқи ишлар министри М. Кусумаатмажа бошчилигидаги Индонезия; министр А. Абу Ода бошчилигидаги Иордания; вице-президент Т. М. Маъруф бошчилигидаги Ироқ; президент П. Хиллери бошчилигидаги Ирландия; Бош министр С. Херманнссон бошчилигидаги Исландия; ҳукумат раисининг ўринбосари А. Герра Гонсалес бошчилигидаги Испания; Президент А. Пертини бошчилигидаги Италия; вице-президент А. Ал-Араши бошчилигидаги ЯАР; ташқи ишлар министри Ф. Т. Мбок бошчилигидаги Камерун; Бош министр П. Э. Трюдо бошчилигидаги Канада делегациялари; Кения ташқи ишлар министри Э. Мвангале; Президент С. Киприану бошчилигидаги Кипр делегацияси; Ливаннинг собиқ президенти Ш. Хелу; Ливия революция раҳбарлигининг аъзоси А. Б. Юнес; Люксембург ҳукумати раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри К. Флеш; Мавритания миллий ҳалоскорлик ҳарбий комитетининг аъзоси майор Шайх Сид Аҳмад Улд Баба Мина; министр А. Заки бошчилигидаги Мальдив Республикаси делегацияси; Мальта президенти А. Барбара; валиаҳд С. Муҳаммад бошчилигидаги Марокаш; конгресс депутатлар палатаси катта комиссиясининг раиси У. Луго Хил бошчилигидаги Мексика делегациялари; Нидерландия ташқи ишлар министри Х. Ван Дэн Брук; олий ҳарбий кенгаш аъзоси М. Д. Адаму бошчилигидаги Нигер; қуролли кучлар бош қўмондони штабининг бошлиғи Т. Идиагбон бошчилигидаги Нигерия делегациялари; Янги Зеландия министри Ж. Больжер; валиаҳд Харальд ва Норвегия бош министри К. Виллок; Президент Зиёул Ҳақ бошчилигидаги Покистон делегацияси; Португалия Бош министри М. Соареш; Луанда министри А. Нтагерура; Капитан регентлар Р. Ренци, Ж. де Бьяжи бошчилигидаги Сан-Марино; вице-президент Ж. Бўш бошчилигидаги АҚШ; Судан социалистик союзи марказий раҳбарларининг биринчи секретари Б. Сулаймон бошчилигидаги Судан; ташқи ишлар министри А. Конте бошчилигидаги Сьерра Леоне; ташқи ишлар министри Б. К. Эс-Себси бошчилигидаги Тунис; Бош министри Т. Озал бошчилигидаги Туркия; Бош министр О. Алимади бошчилигидаги Уганда; Президент М. Койвисто бошчилигидаги Финляндия; Бош министр П. Моруа бошчилигидаги Франция; ташқи ишлар департаментининг бошлиғи П. Обер бошчилигидаги Швейцария делегациялари; шаҳзода Бертиль ва Швеция Бош министри У. Пальме; Шри-Ланке ташқи ишлар министри А. К. Ш. Ҳамид; Япония ташқи ишлар министри С. Абэ ҳам ҳозир бўлдилар.

Бирма, Венесуэла, Габон, Заир, Эрон, Коста-Рика, Қувайт, Лесото, Либерия, Малайзия, Непаль, Перу, Сейшел ороллари, Сенегал, Сингапур, Сомали, Того, Тринидад ва Тобаго, Филиппин, Чад, Эквадор, Ямайка ва бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари ўзларининг расмий вакилларини Ю. В. Андроповни дафн этиш маросимига юбордилар. Бу ерда «Оксидентл Петролеум корпорейшн» компанияси директорлар кенгашининг раиси ва президент Арманд Хаммер бор эди.

(Давоми учинчи бетда).

Дўстона учрашув

14 февралда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненко Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан Москвага келган партия-давлат делегациялари бошлиқлари билан учрашди.

Учрашувда: Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар, Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский, Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак қатнашдилар.

Бўлиб ўтган батафсил суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари — СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устинов, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков иштирок этдилар.

Учрашув самимий, қардошларча вазиятда ўтди.

(ТАСС).

К. У. ЧЕРНЕНКО И. ГАНДИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненко 14 февраль куни Кремлда Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди билан суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва Ҳиндистон ташқи ишлар министри П. В. Нарасимха Рао иштирок этдилар.

Совет томони Ю. В. Андропов хотирасига билдирилган ҳурмат учун дўст Ҳиндистон Бош министрига ва халқига миннатдорчилик изҳор этди.

Бўлиб ўтган қисқа суҳбат чоғида совет-ҳинд муносабатларининг муттасил олға қараб ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан қайд этилди ва СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги мустаҳкам Шартноманинг негизида ана шу муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва чуқурлаштиришга ҳар икки томон интилаётганлиги изҳор этилди. Бу Шартнома ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига, Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ишига пухта хизмат қилмоқда.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва В. В. Прибитков, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси В. Н. Риков; Ҳиндистон томонидан — Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси С. Нурул Ҳасан, Бош министр маслаҳатчиси Г. Партхасаратхи, Ҳиндистон Ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар бўйича секретари М. Расготра, Бош министр маслаҳатчиси К. Р. Гхарекхан ҳам қатнашдилар.

(ТАСС).

К. У. ЧЕРНЕНКО Ж. БУШ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненко 14 февраль куни Кремлда АҚШ вице-президенти Ж. Бушни қабул қилди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва АҚШ сенатидаги республикачилар кўпчилигининг раҳбари Г. Бейкер иштирок этдилар.

Ж. Буш Ю. В. Андропов вафоти хусусида АҚШ президенти ва халқи номидан чуқур ҳамдардлик изҳор этди.

Совет томони Ю. В. Андропов хотирасига билдирилган ҳурмат учун миннатдорчилик изҳор этди.

Халқаро вазиятнинг ҳозирги аҳволи ва Совет-Америка муносабатлари хусусида принципиал жиҳатдан фикрлашиб олинди.

К. У. Черненко Совет Иттифоқининг халқаро ишлардаги сиёсати бундан буён ҳам ядро урушининг олдини олишга, тинчликни мустаҳкамлашга ҳамда барча мамлакатлар ва халқлар ўртасида тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилганлигини таъкидлади. Айни вақтда СССР ўз хавфсизлиги, ўз иттифоқчилари ва дўстларининг хавфсизлиги манфаатларини ҳимоя этиш учун барча зарур ишларни қилиши уқтириб ўтилди.

— Совет-Америка муносабатлари, — деди К. У. Черненко, — тенглик ва баб-баравар хавфсизлик, қонуний манфаатларни ўзаро ҳисобга олиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик асосига қурилиши лозим. Америка томони ана шу принципларга амал қилишга тайёр бўлиши икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни тузатиб олишга киришиш имконини берган бўлур эди.

Суҳбатда СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров билан В. В. Прибитков ва АҚШнинг СССРдаги элчиси А. Хартман ҳам қатнашдилар.

(ТАСС).

Юрий Владимирович АНДРОПОВни дафн этиш маросими

(Боши 1 ва 2-бетларда)

БМТ тараққиёт ва халқаро иқтисодий ҳамкорлик бош директори Ж. Рипер; араб мамлакатлари уюшмаси Бош секретарининг ёрдамчиси А. Омран; ЮНЕСКО бош директорининг ўринбосари Ш. Бакри ҳам Москвага келдилар.

Дипломатик корпус аъзолари ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненко мотам митингини очади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикога сўз берилади.

И. А. Лихачев номидаги Москва автомобиль заводининг темирчи-штамповкачиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Н. Малин нутқ сўзлайди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов микрофон ёнига келади.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков нутқ сўзлайди.

КПСС Карелия область комитетининг биринчи секретари И. И. Сенькинга сўз берилади.

Мотам митинги ёпиқ деб эълон қилинади. Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари Ю. В. Андроповнинг тобути қўйилган супача ёнига келадилар. Мотам маросими юриши Кремль девори томон йўл олади.

Соат 12 дан 45 минут ўтди. Марҳумнинг жасади солинган тобут қабрга туширилади. СССР Давлат Гимни садолари остида тўплардан отилаётган ўқлар гумбирлайди. Худди шу дақиқаларда иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон Брест қалъасида, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток, Североморск, Ставрополь, Петрозаводск шаҳарларида тўплардан ўқ узиб, салют берилади.

Мамлакат мотам қайғусига чўкди: корхоналар ва ташкилотларнинг иши беш минут тўхталди. Фабрикалар ва заводларда, темир йўлларда, денгиз ва дарё флоти кемаларида эса гудоклар чалиниб, уч минут давомида салют берилди.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари яна марказий минбарга кўтариладилар.

Москва гарнизони қўшинларининг қисмлари шахдам қадам ташлаб Мавзолей олдидан ўтадилар. Улар Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарига, СССР Мудофаа кенгашининг Раисига сўнгги ҳарбий эҳтиромни бажо келтирадилар.

Ўзининг бутун кучини партия ва халқ ишига бахшида этган Юрий Владимирович Андроповнинг порлоқ сиймоси коммунистларнинг, барча совет кишиларининг қалбларида абадий сақланиб қолади.

(ТАСС).

МОТАМОНА СУКУТ ДАҚИҚАЛАРИ

14 февраль куни Ўзбекистон ҳам бутун мамлакат билан бирга, бутун тараққийпарвар инсоният билан бирга Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, оташин ленинчи-ватанпарвар, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Юрий Владимирович Андропов билан видолашди.

Флагштоклардаги байроқлар қуйи эгилган, қизил алвонларга мотам ҳошияси тутилган.

Москвада Ю. В. Андропов дафн этилаётган дамларда миллион-миллион кишилар телевизор ва радиоприёмниклар ёнига тўпландилар. Улар Союзлар уйининг колонна залидан Қизил майдонгача мотам юришининг ҳар одимини эътибор билан кузатиб турдилар. Улар КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг ва бошқа нотиқларнинг нутқларини зўр диққат билан тингладилар. Ҳар бир киши дилида Ленин ишига, Коммунистик партия ишига, Юрий Владимирович ўзининг бутун умрини бағишлатан ишга содиқ эканлиги ҳақидаги қасамёдни такрорлаб турди. Республика меҳнатчилари Ю. В. Андропов билан видолашар эканлар, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Коммунистик партияга, совет халқига Мурожаати даъват этганидек ўз сафларини Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети ва унинг жанговар штаби — Сиёсий бюро теварагида янада маҳкамроқ жипслаштиришга, севикли Ватан қудратини мустаҳкамлаш учун кучларини аямасликка, партия XXVI съезди тарихий режаларини турмушга тадбиқ этиш устида фидокорона меҳнат қилаверишга онт ичдилар.

Ю. В. Андроповнинг жасади қабрга қўйилаётган пайтда ҳамма чуқур қайғурди. Юрий Владимирович партия сиёсатини амалга ошириш, унинг омма билан алоқасини мустаҳкамлаш, Ватаннинг иқтисодий потенциалини, унинг мудофаа қудратини ўстириш учун, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш, ер юзида тинчликни сақлаш учун нақадар кўп иш қилганини ҳар бир киши эслайди.

Москвада тўплардан ўқ отилган дақиқанинг ўзида Тошкентда ҳам тўплар гумбурлайди... Завод ва фабрикалар, локомативлар уч минут давомида узлуксиз гудок чалиб салют берадилар. Станокларнинг иши тўхтатилди, шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари ўз иш жойларида чуқур сукунат ичра Коммунистик партия билан совет халқининг содиқ фарзанди Юрий Владимирович Андропов хотирасига сўнгги бор ҳурмат бажо этдилар.

(ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ БОШЛИҚЛАРИНИНГ СОВЕТ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВИ

Ю. В. Андроповни дафн этиш маросимига келган чет эл делегацияларининг бошлиқлари 14 февраль куни Кремлда совет раҳбарлари билан учрашдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненкога, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновга, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикога, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецовга чуқур ҳамдардлик изҳор этдилар.

Совет раҳбарлари Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун толмас курашчи Ю. В. Андроповнинг хотирасини ҳурматлаш учун Москвага келган чет эл делегацияларининг барча бошлиқларига чуқур миннатдорчилик изҳор қилдилар.

БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков; ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар; ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер; ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский; РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску; ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак; Куба Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Ф. Кастро; МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк Халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал; ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь; ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ЛХДР Президенти Суфанувонг; КХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, КХР Давлат Кенгашининг Раиси Хенг Самрин; КМП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХДР вице-президенти Пак Сен Чер; ХХР Давлат Кенгаши Бош министрининг ўринбосари Вань Ли; ЮСФР Президиумининг Раиси М. Шпиляк, ЮКС Марказий Комитети Президиумининг Раиси Д. Маркович; ЯСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЯХДР Олий Халқ кенгаши Президиумининг Раиси, Бош министри А. Н. Муҳаммад; МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, УНТА касаба марказининг Бош секретари П. Лувуалу; ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, МХР Президенти Самора М. Машел; АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион кенгашининг Раиси Б. Кармал; Сандиночилар Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзоси, Миллий тикланиш ҳукумати раҳбар кенгашининг координатори, Никарагуа Республикасининг революция командантеси Даниэл Ортега Сааведра; Эфиопия Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг (ЭМПТК) Раиси, Ҳарбий мувақкат маъмурий кенгаш Раиси Менгисту Хайле Мариам; Франция Коммунистик партиясининг Бош секретари Ж. Марше; АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари Г. Холл; Германия Коммунистик партиясининг Раиси Г. Мис; Португалия Коммунистик партиясининг Бош секретари А. Куньял; Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг Бош секретари Р. Рао; Италия Коммунистик партиясининг Бош секретари Э. Берлингуэр; Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Х. Флоракис; Кипр Меҳнаткаш халқ тараққийпарвар партияси (АКЭЛ) Бош секретари Э. Папаноанну; Австрия Коммунистик партиясининг Раиси Ф. Мури; Ғарбий Берлин Бирлашган социалистик партиясининг Раиси Х. Шмитт; Дания Коммунистик партиясининг Раиси Й. Енсен; Бельгия Коммунистик партиясининг Раиси Л. Ван Гейт; Норвегия Коммунистик партиясининг Раиси Х. Клевен; Финляндия Коммунистик партиясининг Раиси Й. Каяноя; Буюк Британия Коммунистик партиясининг Бош секретари Г. Макленнан; Канада Коммунистик партиясининг Бош секретари У. Каштан; Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари М. Вильнер; Испания Коммунистик партияси Марказий Комитети Ижроия комитетининг ва секретариатининг аъзоси Ф. Ромеро Марин; Коммунистик партия бош секретари И. Гальего (Испания); Люксембург Коммунистик партиясининг Раиси Р. Урбани; Швейцария Меҳнат партиясининг Бош секретари А. Маньен; Швеция коммунистлари сўл партияси правлениеси ижроия комитетининг аъзоси Б. Энгстрем; Швеция коммунистлари ишчи партияси правлениесининг Раиси Р. Хагель; Сан Марино Коммунистик партиясининг Бош секретари У. Барулли; Мальта Коммунистик партиясининг Бош секретари А. Вассало, Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Х. Бағдош; Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ж. Хауи; Марокаш тараққиёт ва социализм партиясининг Бош секретари Али Ята; Тунис Коммунистик партиясининг Биринчи секретари М. Хармел; Жанубий Африка Коммунистик партиясининг Бош секретари М. Мабида; Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси З. Хейри; Фаластин Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси С. Нажаб; Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Р. Арисменди; Гайана Халқ прогрессив партиясининг Бош секретари Ч. Жаган; Гаити коммунистлари бирлашган партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Р. Теодор; Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг ва секретариатининг аъзоси В. Тейтельбойм; Боливия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг ва секретариатининг аъзоси С. Рейес; Панама Халқ партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Л. Томас; Япония Коммунистик партияси Марказий Комитети секретариатининг Раиси М. Канэко; Сурия Араб Республикаси Араб социалистик уйғониш партияси Бош секретарининг ўринбосари А. Ахмар; ЖХДР Миллий озодлик фронти партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитети доимий секретариатининг раҳбари М. Ш. Мессадия; Мали халқи демократик иттифоқи Марказий ижроия бюросининг аъзоси, ташқи алоқалар бўйича секретари М. Аг — Хамани; Замбия Миллий мустақиллик бирлашган партияси (ЮНИП) Бош секретари Х. Мулемба; Малагасия революцияси авангарди (АРЕМА) партиясининг Бош секретари, МДР Президенти Д. Рацирака; Гвинея — Бисау ПАИГК Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, республика Бош министри В. Сауде Мариа; Бурунди бирлик ва миллий тараққиёт партияси (УПРОНА) Бош секретари, республика Миллат мажлисининг Раиси Э. Мвороха; Яшил Бурун ороллари ПАИКВ Миллий кенгаши Сиёсий комиссиясининг аъзоси, республика ички ишлар министри Ж. С. ди Карвалью; Конго Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Конго Халқ Республикаси ташқи ишлар министри П. Нзе; Бенин ПНРБ Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Бенин Халқ Республикаси олий таълим ва илмий тадқиқотлар министри А. Монтейро; Гвинея Демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Гвинея Халқ революцион Республикасининг Бош министри Л. Беавоги; Танзания Бирлашган Республикаси революцион партияси (ЧЧМ) Бош секретари Р. М. Кавава; Намибия Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти (СВАПО) Президенти С. Нуйома; Жанубий Африка африкаликлар миллий конгрессининг Бош секретари А. Нзо; Мадагаскар мустақиллиги конгресси партияси (АКФМ) Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, секретари К. Рама Мондзисуа; Чили Социалистик партиясининг Бош секретари К. Альмейда; Япония Социалистик партияси Марказий ижроия комитетининг Раиси М. Исибаси; Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти Р. Чандра; Жаҳон Касаба союзлари федерациясининг Бош секретари И. Закария;

Ҳиндистон Бош министри И. Ганди; Австрия федерал канцлери Ф. Зиновац; Австралия хазина ишлари министри П. Ж. Китинг; Миср Президентининг ёрдамчиси М. Салим; Аргентина вице президенти В. Мартинес; Бангладеш Бош ҳарбий маъмурининг ўринбосари, контр адмирал М. А. Хан; Бельгия Бош министрининг ўринбосари Ж. Голь; Ботсвана ташқи ишлар министри А. М. Могве; Бразилия министри Я. Гонсальвес; Папаноанн — Павел II нинг шахсий вакили Ж. Лежен; Буюк Британия Бош министри М. Тэтчер; Гайана вице президенти М. Шахобиддин; ГФР федерал канцлери Г. Коль; Греция Бош министри А. Папандреу; Дания шаҳзодаси Хенрик ва Бош министри П. Шлютер; Зимбабве Президенти К. Банана; Индонезия ташқи ишлар министри М. Кусумаатмажа; Иордания министри А. Абу Ода; Ироқ вице президенти Т. М. Маъруф; Ирландия Президенти П. Хиллери; Исландия Бош министри С. Херманнссон; Испания ҳукумати раисининг ўринбосари А. Герра Гонсалес; Италия Президенти А. Пертини; ЯАР вице президенти А. Ал-Араше; Камерун ташқи ишлар министри Ф. Т. Мбог; Канада Бош министри П. Э. Трюдо; Кения ташқи ишлар министри Э. Мвангале; Кипр Президенти С. Киприану; Ливаннинг собиқ президенти Ш. Хелу; Ливия революцион раҳбарлигининг аъзоси А. Б. Юнес; Люксембург ҳукумати Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри К. Флеш; Мавритания Миллий нажот ҳарбий комитетининг аъзоси, майор шайх Сид Аҳмад улд Баба Мина; Мальдив Республикасининг министри А. Заки; Мальта Президенти А. Барбара; Марокаш валиаҳд шаҳзодаси С. Муҳаммад; Мексика конгресси депутатлар палатаси катта комиссиясининг Раиси У. Луго Хиль; Нидерландия ташқи ишлар министри Х. Ван ден Брук; Нигер Олий ҳарбий кенгашининг аъзоси М. Д. Адаму; Нигерия қуролли кучлари бош қўмондони штабининг бошлиғи Т. Идиагбон, Янги Зеландия министри Ж. Болжер; Норвегия валиаҳд шаҳзодаси Харальд ва бош министри К. Виллок; Покистон Президенти Зиёул Ҳақ, Португалия бош министри М. Соареш; Руанда министри А. Нтагерура; Сан Маринонинг капитан регентлари Р. Ренци, Ж. де Бьяжи; АҚШ вице президенти Ж. Буш; Судан Социалистик иттифоқи марказий раҳбарлигининг биринчи секретари Б. Сулаймон; Сьерра-Леоне ташқи ишлар министри А. Конте; Тунис ташқи ишлар министри Б. К. эс-Себси; Туркия Бош министри Т. Озал; Уганда Бош министри О. Алимади; Финляндия Президенти М. Койвисто; Франция Бош министри П. Моруа; Швейцария ташқи ишлар департаментининг бошлиғи П. Обер; Швеция шаҳзодаси Бертиль ва бош министри У. Пальме; Шри-Ланка ташқи ишлар министри А. К. Ш. Ҳамид; Япония ташқи ишлар министри С. Абэ; Бирма, Венесуэла, Габон, Заир, Эрон, Коста-Рика, Қувайт, Лесото, Либерия, Малайзия, Непал, Перу, Сейшель ороллари, Сенегал, Сингапур, Сомали, Того, Тринидад ва Тобаго, Филиппин, Чад, Эквадор, Ямайка, бошқа мамлакатлар ҳукуматларининг расмий вакиллари; «Оксидентл петролеум корпорейшн» компанияси директорлари кенгашининг раиси ва президенти А. Хаммер, БМТнинг тараққиёт ва халқаро иқтисодий ҳамкорлик бўйича Бош директори Ж. Рипер; Араб мамлакатлари уюшмаси бош секретарининг ёрдамчиси А. Омран; ЮНЕСКО Бош директорининг ўринбосари Ш. Бакри; Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг Раиси Я. Арафат ҳамдардлик билдирдилар.

(ТАСС).

ТАЪЗИЯ БИЛДИРИШМОҚДА

Шу кунларда чет мамлакатларнинг давлат ва партия раҳбарлари, ҳукумат бошлиқлари СССР элчихоналарига келиб, Ленин партияси ҳамда Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи Ю. В. Андропов хотирасига чуқур ҳурмат билдирмоқдалар.

ПРАГА. ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, Чехословакиянинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан СССР элчихонасига келишди. ЧКП ва Чехословакия давлатининг раҳбарлари халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этдилар ва таъзиялар китобига имзо чекдилар.

БУДАПЕШТ. ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар ҳамда партия ва давлатнинг бошқа раҳбарлари Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эсга олиш учун СССР элчихонасига келишди. Улар ВСИП Марказий Комитети, ВХР Президиуми ва Министрлар Совети номидан таъзиялар китобига «Совет халқининг чуқур мусибатига самимий ҳамдардлик билдирамиз», деб ёзиб қўйишди.

БУХАРЕСТ. РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Руминиянинг бошқа раҳбарлари СССР элчихонасига келдилар. Улар РКП Марказий Комитети, РСР Давлат Кенгаши ва ҳукумати номидан Ю. В. Андропов вафоти туфайли таъзия изҳор этдилар.

БЕЛГРАД. ЮСФР Президиумининг Раиси М. Шпиляк, ЮСК Марказий Комитети Президиумининг Раиси Д. Маркович, Югославиянинг бошқа раҳбарлари Совет элчихонасига келиб, Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан таъзия изҳор этдилар. Улар таъзиялар китобига ёзиб қолдирдилар.

ПНОМПЕНЬ. КХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХР Министрлар Кенгашининг Раиси, партия-давлат делегацияси бошчилигида совет элчихонасига келган Чан Си СССР элчихонасидаги таъзиялар китобига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди:

Кампучия халқи совет халқи билан бирга Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур қайғурмоқда. Ю. В. Андроповнинг ҳаёти ва фаолияти тинчлик ва социализм идеалларига содоқатли хизмат қилишнинг намунаси сифатида ҳамиша қалбларимизда қолади.

ВЬЕНТЬЯН. ЛХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Министрлар Кенгашининг Раиси Кейсон Фомвихан, бошқа партия раҳбарлари Ю. В. Андропов хотирасини ҳурмат билан эслаш учун СССР элчихонасига келдилар. К. Фомвихан таъзиялар китобига қуйидаги сўзларни ёзиб қўйди: «Партия, давлат ва Лаос халқи улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби, тинчлик, социализм ва коммунизм учун матонатли курашчи, Лаос халқининг қалин ва самимий дўсти ўртоқ Ю. В. Андроповнинг вафоти муносабати билан чуқур қайғурмоқдалар».

АДДИС-АБЕБА. Эфиопия Мувақкат ҳарбий маъмурий кенгаши ва меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг раиси Менгисту Хайле Мариам совет элчихонасига келди ва таъзиялар китобига ҳамдардлик сўзларини ёзиб қолдирди. Ю. В. Андропов, дейиладиди унда, бутун дунёда коммунизм ва тинчлик учун курашчи эди. Менгисту Хайле Мариам Эфиопия халқи номидан КПССга, СССР ҳукуматига ва совет халқига чуқур таъзия изҳор этди.

ПЕКИН. Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан ХХР Раисининг ўринбосари Уланьфу, Умумхитой халқ вакиллари доимий комитети раисининг ўринбосари Гэн Бяо, бошқа расмий кишилар СССР элчихонасига келиб, чуқур таъзия билдирдилар. Улар таъзиялар китобига ёзиб қолдирдилар.

РАНГУН. Бирма Иттифоқи Социалистик Республикасининг Бош министри Маунг Маунг Кха Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдирди. У совет элчихонасига келиб, таъзиялар китобига ёзиб қолдирди.

ТРИПОЛИ. Ливия революциясининг бошлиғи М. Каддафи Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан совет элчихонасига келди ва таъзиялар китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирди: «Азиз дўстимиз Ю. В. Андроповдан жудо бўлганлигимиз туфайли чуқур қайғурмоқдамиз, совет дўстларимизга таъзия билдирамиз. Совет Иттифоқи халқлари билан дўстона муносабатларни давом эттиришга қатъий аҳд қилганлигимизни изҳор этамиз».

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри И. Ганди СССР элчихонасига келиб, Ю. В. Андропов хотирасини ҳурматлаб эсга олди. У таъзиялар китобига имзо чекди.

ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия Республикасининг Президенти Мауно Койвисто ва Бош министри Калеви Сорса Финляндиядаги СССР элчихонасига келиб, Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этдилар.

Финляндия Коммунистик партиясининг, бошқа сиёсий партияларнинг делегациялари Ю. В. Андропов хотирасига чуқур ҳурмат билдириш учун СССРнинг Финляндиядаги элчихонасига келишди.

ЛОНДОН. Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Ж. Хау Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан СССР элчихонасига келиб, таъзиялар китобига имзо чекди.

Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Г. Макленнан СССР элчихонасига келиб, таъзиялар китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирди: «Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан Буюк Британия Коммунистик партияси ижроия комитетининг ва Британия барча коммунистларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан совет кишиларига чуқур ва самимий таъзияларини изҳор этаман».

РАБОТ. Марокаш қироллиги Бош министри Муҳаммад Карим Ламрани СССР элчихонасига келди. У Марокаш ҳукумати номидан Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдирди.

КОНАКРИ. Гвинея Демократик партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, Бош министри Л. Л. Беавоги бошчилигидаги Гвинея Республикаси партия ва ҳукумат раҳбарлари СССР элчихонасига келдилар ва таъзиялар китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирдилар: «Давримизнинг атоқли сиёсий арбоби ва тинчлик учун курашчи Ю. В. Андроповнинг вафоти муносабати билан бутун Гвинея халқи қайғурмоқда. Унинг бутун ҳаёти келгусидаги авлодлар учун ўз бурчига садоқат билан хизмат қилиш, ер юзидаги барча халқлар ўртасида бирдамликни мустаҳкамлаш ишига садоқат намунасидир».

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина Коммунистик партиясининг Бош секретари Атос Фава СССР элчихонасига келиб, АКП Марказий Комитети ва барча аргентиналик коммунистлар номидан Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдирди.

ДАККА. Бангладеш Президенти, бош ҳарбий маъмурий генерал-лейтенант Х. М. Эршад СССР элчихонасига келди ва Бангладеш ҳукумати ҳамда халқи номидан Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этди.

Нидерландия, Филиппин, Мавритания, Уганда, Сомали, Миср Араб Республикаси, Заир, Малайзия, Таиланд, Маврикия, Қувайт ва бошқа мамлакатларнинг давлат ва ҳукумат бошлиқлари ҳам чет мамлакатлар пойтахтларидаги совет элчихоналарига келиб, Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан совет кишиларига ҳамдардлик билдирдилар.

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго меҳнат партияси (КМП) Марказий Комитетининг Раиси, Конго Халқ Республикаси Президенти Д. Сассу-Нгессо, КМП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари, республиканинг бошқа партия ва давлат арбоблари СССР элчихонасига келдилар. Д. Сассу-Нгессо таъзиялар китобига қуйидагиларни ёзиб қолдирди: «Ўртоқ Ю. В. Андропов хотирасини ҳурматлаб, Конго халқи, унинг партияси ва ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан чуқур қайғу билан бошимни эгаман, кўп йиллар мобайнида социализм ишига садоқат билан фидокорона хизмат қилган инсонни ҳурматлаб эсга оламан.

Шу мотам кунларида, КМП Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети билан ўзининг бирдам эканлигини яна изҳор этади ва мард совет халқига дўстлик туйғуларини билдиради».

ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Р. Рейган СССР элчихонасига келди ва таъзиялар китобига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди: «Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан менинг таъзиямни, шунингдек унинг оиласига менинг ҳамдардлигимни топширишни илтимос қиламан».

БРЮССЕЛЬ. Бельгия ҳукуматининг бошлиғи В. Мартенс Ю. В. Андропов вафот этганлиги муносабати билан совет элчихонасига келди ва таъзиялар китобига имзо чекди.

(ТАСС).

КОММУНИСТИК БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ЙЎЛИДАН

Шу кунларда жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътибори Москвага қаратилган. Бу ерда совет халқи Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик учун оташин курашчи Юрий Владимирович Андропов билан видолашмоқда. Чет эл давлат ва жамоат арбоблари, матбуот органлари КПССнинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги принципиал йўлини ўтказишда, термоядро уруши хавфини тугатиш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун курашда Ю. В. Андроповнинг жуда катта хизматларини қайд этмоқдалар.

Чет эл оммавий ахборот воситалари КПСС Марказий Комитетининг навбатдан ташқари Пленуми ва К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари этиб бир овоздан сайланганлиги тўғрисида кенг хабар қилмоқдалар. Матбуот К. У. Черненко нутқини тўлиқ ёки унинг муфассал баёнини эълон қилиб қуйидагиларни таъкидлайди: КПСС обрў-эътиборининг манбаи шундаки, у ўзининг раҳбарлик мавқеини, ўзининг фахрли авангардлик ролини халққа фидокорона хизмат қилиши, меҳнаткашларнинг манфаатларини аниқ ифода этиб, уларни тўғри марксча-ленинча ҳаракат программаси билан қуроллантира олганлиги туфайли қўлга киритди ва уни шу туфайли мустаҳкамламоқда. Бутун халқ КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини астойдил қўллаб-қувватлаётганлиги шу сиёсатнинг тўғрилигидан, унинг замон талаблари ва руҳига мос келаётганлигидан яққол далолат бераётганлиги қайд этиб ўтилади; партия танлаб олинган йўлдан — коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан қатъият билан бормоқда.

Матбуот қайд этиб ўтганидек, К. У. Черненко Пленумда нутқ сўзлаб, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажариш, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кучайтириш, совет халқининг фаровонлигини ошириш, тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишда, Коммунистик партия билан Совет давлати ўтказаётган ленинча ички ва ташқи сиёсатни амалга оширишда давомийликни таъминлаш учун ўзимнинг бутун кучим, билимим ва ҳаётий тажрибамни сарфлайман, деб КПСС Марказий Комитетини, Коммунистик партияни ишонтирди.

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновнинг Пленумда сўзлаган нутқини баён этиб, шуни таъкидлайдики, ленинчи Марказий Комитет ва унинг раҳбар ўзаги теварагида маҳкам жипслашган, партия XXVI съездида, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларида ишлаб чиқилган равшан ва аниқ ҳаракат программаси билан қуролланган коммунистлар, барча совет кишилари келажакка комил ишонч билан назар ташламоқдалар ва ўзларининг улуғ Ватани равнақ топишини фидокорона меҳнатлари билан таъминлашга азму қарор бергандирлар.

Чехословакия халқи коммунизм ғоялари ва тинчлик учун толмас курашчи, ҳақиқий коммунист, доно давлат арбоби Юрий Владимирович Андропов вафоти муносабати билан совет кишиларининг қайғусига ҳамдард бўлмоқда, деб ёзади Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси. Ю. В. Андропов раҳбарлигида КПСС ўзининг XXVI съезди қарорларига амал қилиб, иқтисодий ва социал тараққиётнинг барча йўналишларида СССРнинг олға силжишини таъминлади. Совет Иттифоқи, совет халқи коммунистик қурилишда янги-янги муваффақиятларга эришишга, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, инсоният учун тинчлик йўлида яна ҳам активроқ курашишга азму қарор бергандирлар. Бу курашда совет кишилари ёлғиз эмасликларига, уларнинг содиқ дўстлари кўплигига ишончлари комил бўлиши мумкин.

Шу кунларда совет коммунистлари, бутун совет халқи партия ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси теварагида ўз сафларини яна ҳам маҳкамроқ жипслаштирмоқдалар, улар ленинча ички ва ташқи сиёсатни амалга ошириш учун астойдил курашишга азму қарор бергандирлар, деб хабар қилади Болгариянинг **БТА** ахборот агентлиги. КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненко Москвада КПСС Марказий Комитетининг Пленумида нутқ сўзлаб, КПСС сиёсатининг давомийлигини, партиянинг Юрий Владимирович Андропов изчиллик ва сабот билан амалга ошириб келган принципиал йўлини давом эттиришга бўлган қатъиятини алоҳида таъкидлаб ўтди. Инсон бахт-саодати тўғрисида ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш — КПСС сиёсатининг олий мақсадидир. Ленинча тинчлик сиёсати совет халқининг, қолаверса дунёдаги бошқа халқларнинг ҳам туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

КПСС Константин Устинович Черненко сиймосида партия Марказий Комитети Бош секретари лавозимига Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбобини, Леонид Ильич Брежнев билан Юрий Владимирович Андропов каби Ленин типидаги раҳбарларнинг содиқ сафдошини сайлади, деб хабар қилади Венгриянинг **МТИ** ахборот агентлиги. К. У. Черненко — омманинг истеъдодли ташкилотчиси, марксизм-ленинизм ғояларининг оташин пропагандисти, КПСС сиёсатини амалга ошириш учун букилмас курашчидир. У КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқида Совет Иттифоқи ленинча тинчлик сиёсатидан бир қадам ҳам чекинмаслигини таъкидлади.

Жуда катта халқаро обрў-эътиборга сазовор бўлган Ю. В. Андроповнинг вафоти — совет халқи учунгина эмас, шу билан бирга бутун тараққийпарвар инсоният учун ҳам оғир жудоликдир, деб таъкидлайди Польшанинг **«Трибуна люду»** газетаси. СССРда коммунизм қурилишида, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашда, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида, дунёда социализм позицияларини мустаҳкамлашда, кескинликни юмшатиш, тинчлик, халқлар ўртасида ҳамкорлик сиёсатини изчиллик билан ўтказишда Ю. В. Андроповнинг хизматлари жуда катта.

Шу қайғули кунларда КПСС ўзининг ички ва ташқи сиёсатдаги принципиал йўлини ўтказишни давом эттираверишини билдиради. Хатарли равишда кескинлашиб кетган ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда КПСС, Совет давлати тинчлик ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишни, сабот, матонат ва хушёрлик кўрсатишни, империализмнинг авантюрачилик режаларини қатъият билан барбод этишни, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ўзларининг энг муҳим бурчи, деб ҳисоблайдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқи Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати изчиллигини тасдиқлайди, деб уқтиради ГДРнинг **АДН** ахборот агентлиги. Буюк социалистик давлат бўлмиш Совет Иттифоқи тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун халқлар олдидаги ўз масъулиятини тўла англайди. СССР барча қитъалардаги давлатлар билан тинч ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга тайёрдир. СССР барча низоли халқаро проблемалар жиддий, тенг ҳуқуқлилик, амалий музокаралар йўли билан тинч ҳал этилиши тарафдори.

Халқларнинг мустаҳкам тинчлиги, озодлиги ва мустақиллик иши учун кураш ҳамиша Юрий Владимирович Андроповнинг диққат марказида бўлиб келди, деб уқтиради **Монголия радиоси.** Унинг раҳбарлигида Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва СССР давлат ҳокимияти олий органлари шу олижаноб принципларга мос келадиган ва инсониятни жаҳон ядро уруши хавфидан халос этишга қаратилган актив ташқи сиёсатни шакллантирдилар. Шу ленинча тинчлик сиёсатининг ҳозирги тарихий босқичдаги асосий фазилатларини КПСС кейинги съездларининг қарорлари белгилаб берган бўлиб, совет халқининг, планетадаги барча халқларнинг туб манфаатларига мос келади. Бинобарин, К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Пленумида зўр куч билан таъкидлаганидек, СССР бу сиёсатдан бир қадам ҳам чекинмайди.

Бутун тараққийпарвар инсоният оғир жудоликка учради, деди **ГКП раиси Г. Мис** Кёльнда ўтказилган мотам митингида сўзлаган нутқида. Юрий Владимирович Андропов ҳаётдан кўз юмди. Биз унинг сиймосида ҳаётини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг идеаллари учун, тинчлик, демократия, социализм ва коммунизм учун курашга бағишлаган садоқатли ленинчи курашчидан жудо бўлдик. Ю. В. Андропов олға сурган ташқи сиёсий, тинчлик ташаббуслари халқларнинг урушга ва қуролланиш пойгасига қарши курашига қудратли омил бахш этди.

Австрия Компартиясининг раиси **Ф. Мури** қуйидагиларни таъкидлади: СССРнинг мамлакат экономикасини ривожлантириш, социалистик демократияни мустаҳкамлаш ишидаги муваффақиятлари, кескинликни юмшатиш, қуролсизланиш ва тинчлик учун курашдаги кўпдан кўп ташаббуслар Ю. В. Андроповнинг фаолияти билан боғлиқдир. Ю. В. Андроповнинг вафоти — КПСС учунгина эмас, шу билан бирга бутун халқаро ишчилар ва озодлик ҳаракати учун ҳам катта жудоликдир.

Ю. В. Андроповнинг вафоти тўғрисидаги хабар, деб ёзади Кипрнинг **«Харавги»** газетаси, дунёдаги барча тараққийпарвар кишиларни чуқур қайғуга солди. Тараққийпарвар кишилар уни бутун дунёда тинчлик ишининг содиқ тарафдори ва ҳимоячиси деб билишар эди. Ю. В. Андропов ўзининг бутун кучини чинакам фидокорлик билан озодлик, социализм ва тараққиёт идеалларига бағишлади. Совет Иттифоқи, КПСС жуда катта халқаро обрў-эътиборга эга бўлган зўр истеъдодли раҳбаридан жудо бўлди. Шу кунларда Москвада таъкидланаётганидек, СССР турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш принципини бундан буён ҳам қатъият билан муттасил амалга ошираверади, у барча мамлакатлар билан тинчликда яшашни, тинчлик манфаатлари йўлида ҳалол ва амалий ишлашга тайёр бўлган ҳукуматлар ва ташкилотлар билан актив ҳамкорлик қилишни хоҳлайди.

Деҳлида ўтказилган мотам митингида Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий Кенгашининг Бош секретари **Ч. Ражешвара Рао** қуйидагиларни айтди: Ю. В. Андроповнинг вафоти — бутун инсоният учун ғоят катта жудоликдир. Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитети билан СССР Олий Совети Президиумига бошчилик қилган қисқа муддат ичида у атоқли партия ва давлат арбоби эканлигини кўрсатди. КПСС Марказий Комитети билан Совет давлати унинг раҳбарлигида халқаро майдонда ленинча ташқи сиёсий йўлни изчиллик ва сабот билан ўтказиб келдилар. Ҳиндистон Ю. В. Андропов сиймосида буюк дўстидан, иккала мамлакат ўртасида турли соҳаларда замон синовидан ўтган дўстлик алоқаларини янада ривожлантиришнинг изчил тарафдоридан жудо бўлди.

Тинчлик ва озодлик учун курашаётган планетадаги барча халқлар Ю. В. Андропов вафоти муносабати билан чуқур қайғурмоқдалар, унинг вафоти революцион кучлар учун катта жудолик бўлди, дейилади **Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетининг** баёнотида.

Американинг **Ассошиэйтед Пресс** ахборот агентлиги К. У. Черненко нутқидан катта-катта парчалар келтириб, у «Ғарбдаги раҳбарларни кескин қоралади» деб уқтиради. Ҳозир, ядро қуроли ва ўта аниқ ракеталар асрида, деди КПСС Марказий Комитети Бош секретари, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципи халқларга ҳар қачонгидан ҳам зарурдир. У қайд этиб ўтганидек, капиталистик мамлакатларнинг айрим раҳбарлари буни унчалик равшан тушунмаётганликлари ёки тушунишни истамаётганликлари кўриниб турибди. К. У. Черненко шуни таъкидладики, СССР империализм агрессив кучларининг телбанамо, авантюрачилик ҳаракатлари инсоният учун ҳозир қандай хавф солаётганини яхши кўриб турибди ва у ҳақда баралла гапириб, Ер юзи халқларининг эътиборини мана шу хавфга қаратмоқда.

Франс Пресс агентлиги хабар қилади: К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Бош секретари сифатида сўзлаган биринчи нутқида КПСС XXVI съезди белгилаган коммунистик қурилиш вазифаларини — СССР иқтисодий ва мудофаа қудратини кучайтириш, совет халқи фаровонлигини ошириш, тинчликни мустаҳкамлаш ҳамда ленинча ички ва ташқи сиёсатни амалга ошириш вазифаларини рўёбга чиқариш учун бутун кучим, билимим, бутун тажрибамни сарфлайман, деб Марказий Комитетни ишонтирди. КПСС Марказий Комитети Пленуми К. У. Черненко партия билан давлатнинг атоқли арбоби сифатида совет кишиларига яхши маълум эканини қайд этиб ўтди. К. У. Черненко айтдики, деб уқтиради агентлик, Юрий Владимирович Андропов раҳбарлигида бошланган ишни давом эттириш ва коллектив куч-ғайрат билан уни олға силжитиш — унинг хотирасини муносиб равишда эъзозлашнинг, сиёсатда давомийликни таъминлашнинг энг яхши йўлидир.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЛОЙИҲАСИНИ ЎҚИБ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

Ветеран ўқитувчиларнинг ўз меҳнат фаолиятларини давом эттиришлари катта аҳамиятга эга. Улар ўқувчиларга таълим-тарбия берибгина қолмай, балки ёш ўқитувчиларга мураббийлик ҳам қиладилар. Шунинг учун, бизнингча, Лойиҳанинг 33-бандига қуйидаги жумла киритилиши лозим: **«Шаҳар мактаблари ва техникумларида ветеран ўқитувчиларнинг меҳнат фаолиятини давом эттиришларига кенг шароит яратилсин, уларга тайинланган пенсия пули тўлиқ миқдорда тўлансин».**

Ё. ЖАВҲАРОВ,
пенсионер педагог.

* * *

Лойиҳада синфдан-синфга ўтиш ва мактабни битириш имтиҳонлари, шунингдек, олтин медаль ҳақида ҳеч нарса дейилмаган. Шунинг учун ҳам бу масалаларга тўла аниқлик киритилиши лозим деб ҳисоблаймиз.

Бизнингча, Лойиҳанинг 22-моддаси қуйидаги қўшимча билан тўлдирилиши лозим: **«Корхоналарнинг иш фаолиятини якунлаб, уларни рағбатлантиришда ишлаб чиқариш ютуқлари билан бирга оталиқдаги мактабларга кўрсатаётган амалий ёрдамлари ҳам албатта ҳисобга олинсин».**

И. АМИНОВ,
Қўқон шаҳар партия ва комсомол ветеранлари советининг мактаблар ва ўқув юртлари группаси бошлиғи.

* * *

Куни узайтирилган мактаблар ва группалар ўқувчиларни жамоат йўли билан тарбиялашнинг, Лойиҳада айтилганидек, ўзини оқлаган истиқболли формасидир. Лекин уларда тарбиячилар етишмайди. Шуни ҳисобга олиб, **педагогика институтларида куни узайтирилган группалар учун олий маълумотли мутахассислар тайёрлайдиган факультетлар очиш зарур** деб ҳисоблаймиз.

Н. АСҚАРОВ,
Янгиариқ район халқ маорифи бўлими мудири.

* * *

Бизнингча, **мактабда ҳафталик дарс ставкасини кўриб чиқиш зарур. Уни юқори синфларда 12—14 соат қилиб белгилаш,** айниқса, ёш ўқитувчилар учун фойдалидир. Ҳозир мактаб директори ҳафтасига 12 соат дарс ўтади. Унинг ихтиёрида дарслар анализларини ўтказишга, мактаб ишларини уюштиришга ва бошқа вазифаларга вақт кам қолади. Шу боис унинг дарс нагрузкаси озайтирилса, мактабни бошқариш учун яхши имконият яратиларди. Ана шуларнинг ҳаммаси Лойиҳада ўз аксини топиши керак, деб ўйлайман.

Н. МЎМИНОВ,
Бўз районидаги В. И. Ленин номли 10-ўрта мактаб директори.

* * *

Лойиҳада **«Қўшимча дарслар ўтганда ҳам программа материалини ўзлаштира олмаган ўқувчи синфда иккинчи йилга қолдирилсин»,** — деб кўрсатилишини истайман. Шундай қилинганда, аввало, процент кетидан қувишга барҳам берилади, ўқувчилар синфда иккинчи йилга қолишдан ор қилиб, яхшироқ ўқийдиган бўладилар, қолаверса, ўқувчилар билан ота-оналар ўртасида ўқитувчиларнинг обрўси янада кўтарилади.

К. МАТМУРОДОВ,
Тўрткўл район «Совет Ўзбекистони» колхозидаги ўрта мактаб бошланғич синф ўқитувчиси.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

МАМЛАКАТ ЧОРВАДОРЛАРИГА

«Средазэлектроаппарат» бирлашмасининг Тахиятош филиали кучли электр калориферларни ишга туширишда ишлатиладиган магнит станциялар тайёрлаб чиқара бошлади. Янги корхона коллективи янги маҳсулот ишлаб чиқаришни мукаммал ўзлаштириб, Озиқ-овқат программаси вазифаларини ҳал этишга яхши ҳисса қўшди. Чунки бундай калориферлар чорвачилик фермаларини, паррандачилик фабрикалари ва бошқа шундай биноларни иситишга мўлжалланган.

Бу янги маҳсулот учун мукаммал технологик потоклар тузилди. Натижада иш унуми анча ортди.

Беш йилликнинг тўртинчи йили Тахиятошда тўрт мингтадан кўп магнит станциялар тайёрлаш мўлжалланмоқда. Улар барча иттифоқдош республикаларнинг хўжаликларига юборилади.

ПОЙАБЗАЛЧИЛАР ТАРАДДУДИ

Самарқанд пойабзал фабрикасида ёзги мавсумга аталган маҳсулотлар тайёрлаб чиқаришга киришилди. Бу ерда ярим автомат станогида болаларга аталган пишиқ ва енгил туфлилар тайёрлаб чиқарилмоқда. Ярим автомат пойабзал станокларини эса Украина енгил саноат илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари яратиб, самарқандликларга юборган эдилар.

Бу йил фабрика коллективи Сифат белгиси қўйилган 75 минг жуфт бежирим болалар туфлиси тайёрлаб беришга аҳд қилган.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИНИНГ

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

Кафедра мудири (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент): физика, электроника;

кафедра профессорлари: тўқима материалларининг химиявий технологияси, иккинчи жисмоний тарбия, ёғлар технологияси;

кафедра доцентлари: жисмоний тарбия, материалшунослик, фалсафа, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва сувларни тозалаш (2 ўрин), материаллар қаршилиги, этика, эстетика ва дизайн;

кафедра катта ўқитувчилари: автоматика ва телемеханика, иккинчи жисмоний тарбия (2), учинчи жисмоний тарбия (3), радиоэлектроника асослари, шаҳарлар ва саноат корхоналарининг электр таъминоти, ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар, шаҳарлар қурилиши ва аҳоли яшайдиган қишлоқ жойларини планлаштириш, металлар технологияси (ўзбек тилида), илмий коммунизм (ўзбек тилида), математика (тайёрлов бўлимида ишлаш учун), геодезия ва маркшейдерлик, биринчи жисмоний тарбия (5), бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси, материаллар қаршилиги;

кафедра ассистентлари: машина ва механизмлар назарияси, машинасозлик технологияси, машиналар ва қуюв ишлаб чиқариши технологияси, илмий коммунизм (2), ёғочни қайта ишлаш технологияси, автоматика ва телемеханика;

кафедра ўқитувчилари: иккинчи жисмоний тарбия (4), учинчи жисмоний тарбия (3), биринчи рус тили, учинчи рус тили.

ЧЕТ ЭЛЛИК ГРАЖДАНЛАР БИЛАН ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИДА ИШЛАШ УЧУН

Кафедра доцентлари: рус тили, умумий таълим фанлари;
кафедра катта ўқитувчиси: рус тили;
кафедра ассистенти: рус тили.

КЕЧКИ-СИРТҚИ БЎЛИМ БЎЙИЧА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: қурилиш ишлаб чиқариши технологияси, бинолар конструкцияси (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцентлар);
кафедра доцентлари: илмий коммунизм, физика (2);
кафедра ўқитувчилари: рус тили (2).

МУБОРАК ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчиси: инглиз тили;
кафедра ассистентлари: физика (тайёрлов бўлимида ишлаш учун), чизма геометрия ва чизмачилик;
кафедра ўқитувчиси: рус тили.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

кафедра мудири: саноат ва граждан қурилиши (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра доценти: физика;
кафедра катта ўқитувчилари: кон машиналари ремонти ва машинасозлик технологияси курсини ўқиш учун, қурилишни ташкил этиш, планлаштириш ва бошқариш;
кафедра ассистентлари: гидравлика курсини олиб бориш учун, сув таъминоти ва канализация, кон машиналари ва автоматлаштирилган комплекслар, рангли металлар металлургияси.

БЕКОБОД ШАҲРИДА

кафедра ассистентлари: электротехниканинг назарий асослари курсини олиб бориш учун, конструкцияли материаллар ва металлар технологияси.

АНГРЕН ШАҲРИДА

кафедра доценти: саноат ва граждан қурилиши;
кафедра катта ўқитувчиси: саноат корхоналари, шаҳарлар ва қишлоқ хўжалиги электр таъминоти курсини ўқиш учун;
кафедра ассистенти: сиёсий иқтисод (ўзбек тилида).

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: кукунли материалларнинг пластик деформацияси, чизма геометрия ва чизмачилик (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра ассистенти: химия.

ЗАРАФШОН ШАҲРИДА

Кафедра мудири: олий математика ва физика (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра ассистентлари: материаллар қаршилиги ва қурилиш чизмачилиги курсини олиб бориш учун (Учқудуқ шаҳрида), металл конструкциялари.

НАВОИЙ ШАҲРИДА

кафедра мудири: машинасозлик технологияси (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра доценти: материаллар қаршилиги курсини олиб бориш учун;
кафедра катта ўқитувчилари: қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва технология, теплотехника курсини олиб бориш учун, материаллар қаршилиги, металл кесадиган асбобларни лойиҳалаш ва ишлаб чиқариш;
кафедра ассистентлари: олий математика, машина ва механизмлар назарияси курсини олиб бориш учун, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, саноат экономикаси;
кафедра ўқитувчилари: рус тили, жисмоний тарбия ва спорт.

ЖИЗЗАХ ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: қурилиш конструкциялари, қурилиш фанлари, саноат ва граждан бинолари архитектураси (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра доцентлари: КПСС тарихи курсини ўқиш учун, қурилиш буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш курсини ўқиш учун;
кафедра ассистентлари: марксизм-ленинизм, умумий химия;
кафедра ўқитувчилари: умумий таълим фанлари (3), рус тили курсини ўқиш учун (2), инглиз тили.

НАМАНГАН ШАҲРИДА

кафедра мудири: машина деталлари (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент);
кафедра доценти: саноатни ташкил этиш ва экономика курсини ўқиш учун;
кафедра катта ўқитувчилари: қурилиш машиналари, умумий химия, жисмоний тарбия, материаллар қаршилиги (2), машина деталлари;
кафедра ассистенти: умумий химия;
кафедра ўқитувчиси: рус тили.

САМАРҚАНД ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчиси: умумий инженерлик фанлари.

ЛАБОРАТОРИЯЛАР БЎЙИЧА

антифрикцион композицияли полимер материаллар проблемалари илмий-тадқиқот **лабораторияси мудири** (фан кандидати).

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Навоий кўчаси, 13-уй, 49-хона.

М. И. КАЛИНИН НОМЛИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра доцентлари: биоорганик ва биологик химия (медицина фанлари кандидати), биринчи педиатрия факультетида болалар касалликлари (2 ўрин), иккинчи педиатрия факультетида болалар касалликлари, педиатрия факультетида болалар хирургияси, педиатрия факультетида хирургик касалликлар, оператив хирургия (топографик анатомия билан);

кафедра ассистентлари: нормал анатомия (3,5), паталогик анатомия (3), педиатрия факультетида хирургик касалликлар (2,5), биринчи педиатрия факультетида болалар касалликлари (2), педиатрия факультетида ички касалликлар, умумий гигиена, педиатрия факультетида ички касалликлар, умумий гигиена, педиатрия факультетида болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари (2,5) даволаш факультетида юқумли касалликлар, тери касалликлари, педиатрия факультетида болалар касалликлари пропедевтикаси, рентгенология ва медицина радиологияси, даволаш факультетида сил касаллиги, гигиена соғлиқни сақлашни ташкил этиш билан бирга (2,5) травматология, клиник фармакология, даволаш факультетида иккинчи хирургик касалликлар, асаб касалликлари, социал гигиена—соғлиқни сақлашни ташкил этиш билан (1,5), суд медицинаси (1,5), эпидемиология курси (1,5);

кафедра ўқитувчилари: жисмоний тарбия (3), медицина ва биологик физика (2), сиёсий иқтисод, фалсафа.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 124-уй.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

КОСМОС ОРҚАЛИ ГАЗЕТА

Барча марказий газеталар эндиликда Москвадан Саратов шаҳрига космос орқали фототелеграф бўйича узатилмоқда. Бу мақсад учун мамлакатимизда биринчи марта «Москва» телевизион эшиттиришлар янги системасидан фойдаланиляпти. Бу система сунъий алоқа йўлдоши «Горизонт» комплекси билан ишлаб турибди. Унинг афзаллиги шундаки, газета саҳифалари тасвири Саратовдаги «Коммунист» нашриёти босмахонаси биносида бевосита ўрнатилган антенна орқали қабул қилинади. Суратларда: 1. «Горизонт» алоқа йўлдоши орқали Саратов билан фототелеграф алоқасини таъминловчи антенна. 2. Йўлдош орқали олинган «Правда» газетаси саҳифалари тасвирини фотооператор В. Волик текширмоқда.

Ю. Набатов фотолари.
(ТАСС).

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

ШИША «ТЎНЛИ» ТРУБАЛАР

Юпқа шиша эмаль пардаси қопланган пўлат трубалар коррозияга, химиявий емирувчи модда ҳамда юқори даражадаги иссиқликка ўнлаб йил чидаш бера олади. Рига политехника институти силикатлар технологияси кафедрасида шундай вазифани бажарадиган модда ишлаб чиқилди.

Шиша кукун қилиб туюлади ва сувга аралаштириб атала ҳолига келтирилади. Трубаларнинг ички ва ташқи юзига ихота қатлами югуртириш учун у тайёрланган суюқликка ботирилади ва сўнгра юксак частотали электр майдонидан ўтказилади. Қоплама эриб, миллиметрнинг ўндан бир неча улушича қалинликда яхлит пишиқ плёнка ҳосил қилади. Бутун шу жараённи автоматлаштириш мумкин.

Мелиорацияда, иссиқ сув тармоқларида ишлатилувчи қувурларни, водопровод қувурларини, шунингдек ҳар қандай металл буюмларни, шу жумладан озиқ-овқат маҳсулотлари сақланадиган идишларни ташқи муҳит таъсиридан шу тахлитда пухта асраш мумкин бўлади. Таклиф этилган янгилик синовдан яхши ўтди ва халқ хўжалигига жорий этилмоқда. (ТАСС).

Редактор ўринбосари А. НАБИХЎЖАЕВ.